

روزشمار جنگ

جمعه

۲۵ مرداد ۱۳۶۴

۲۸ ذی‌قعدة ۱۴۰۵

۱۶ اوت ۱۹۸۵

ظهر امروز باز هم چند فروند جنگنده عراقی در آسمان جزیره خارک ظاهر گردیدند، اما در مواجهه با پدافند جزیره، بدون هیچ حمله‌ای، گریختند.^(۱) در مورد حمله هوایی بعد از ظهر روز گذشته عراق به خارک، خبرگزاری جمهوری اسلامی به نقل از دفتر وزیر نفت گزارش داد که همه خدمه نفت کش نروژی "توریل" - که در جریان این حمله آسیب دید - سالم هستند و آتش کشتی خاموش شده است، اما امکان بارگیری نفت آن فعلاً وجود ندارد. به گفته همین منبع، اسکله آذرپاد (H) کاملاً سالم است و آتش سوزی اسکله تی (T) نیز مهار شده و ساعت ۱۲ امروز در شرف خاموش شدن بوده است. از نخستین دقایق بروز حادثه، مهار آتش و آغاز عملیات تعمیر آغاز شده و پیش‌بینی می‌شود با توجه به تلاش وسیع پرسنل جهادگر این وزارت‌خانه، حداکثر تا ۴۸ ساعت آینده بارگیری نفت از اسکله مجدداً آغاز شود.^(۲)

چند ساعت بعد، خبرگزاری جمهوری اسلامی از اهواز به نقل از یک مسئول گزارش داد که آتش سوزی اسکله تی، ساعت ۱۴ امروز با تلاش مأموران آتش‌نشانی مهار شده است. این مسئول افزوده است: «اسکله تی شامل ده اسکله می‌باشد که بر اثر خسارات متحمل شده ناشی از این حمله، عملیات بارگیری نفت در آن انجام نمی‌شود و در صدد هستیم تا به‌طور موقت آن را بازسازی و وارد مرحله عملیاتی برای صدور نفت کنیم. اگر نتوانیم کار بازسازی را به سرعت انجام دهیم، امکانات صدور نفت ما تقلیل خواهد یافت.»

وی در خصوص اسکله آذرپاد (H) نیز گفته است: «این اسکله شامل چهار اسکله می‌باشد که دو اسکله آن قبلاً بر اثر حمله هوایی عراق از کار افتاده بود و تنها دو اسکله آن در حال حاضر فعال می‌باشد و آن هم کشتی‌های ۲۲۰ تن به بالا را می‌تواند پذیرا باشد.»

این مسئول در خصوص دلیل بازسازی نکردن اسکله آذرپاد توضیح داده است: «به علت کمبود ارز نتوانستیم کار بازسازی آن را انجام دهیم و در صورتی که این کار به سرعت انجام نشود و فصل زمستان فرا رسد، با مشکلاتی مواجه خواهیم شد، چرا که در زمستان دریا

توفانی می‌شود و کار در چنین شرایطی به سختی انجام می‌شود.» وی در پایان تأکید کرده‌است: «برای انجام بازسازی، ارز زیادی نیاز داریم.»^(۳)

۶۱۵

بامداد امروز خبرگزاری عراق با ارسال تلکس به همه خبرگزاری‌ها اعلام کرد که در پخش ارسال تصاویر این خبرگزاری، یک قطعه عکس از "انهدام جزیره نفتی خارک ایران" در حمله دیروز جنگنده‌های عراقی، موجود است.^{*} خبرگزاری دولتی عراق در این اعلامیه، برای سهولت علاقه‌مندان جهت تحویل گرفتن این عکس، شماره تلفن خود را نوشته‌است.^(۴)

۶۱۶

بازتاب حمله عراق به خارک در آستانه برگزاری انتخابات ریاست جمهوری ایران، امروز بسیار وسیع بود و تحلیل‌گران و مفسران به تحلیل پی‌آمدهای این واقعه پرداخته‌اند، از جمله: افزایش نرخ بیمه و متعاقباً گران‌شدن هزینه نفت برای جمهوری اسلامی ایران، میزان خسارات وارده بر خارک، تأثیر آن بر صدور نفت ایران و ... ولی آن چیزی که در گفته مفسران بیش‌تر حائز اهمیت است، احتمال عملیات تلافی‌جویانه ایران علیه کشورهای حامی عراق و کمک‌کنندگان مالی به این کشور، است. در این‌جا نمونه‌هایی از بازتاب‌های امروز که علاوه بر تفسیر، حاوی اطلاعات مختلف و متنوعی است، ذکر می‌شود:

نشریه "تایمز مالی": «این حمله تمام خیالات مبنی بر مؤثر بودن وضعیت دفاعی جزیره خارک را درهم خواهد شکست و باید ضربه محکمی به این عقیده از خود راضی که خلبانان عراقی ترسو و فاقد اعتماد به نفس هستند، وارد آورده باشد. بدون شک این حمله که در آستانه انتخابات ریاست جمهوری ایران انجام گرفت، یکی از مهم‌ترین تلاش‌های رژیم عراق برای قطع جریان صادرات نفت ایران بوده‌است.»^(۵)

رادیو بی‌بی‌سی: «مقامات عراقی مدعی شده‌اند که حمله دیروز [۱۳۶۴/۵/۲۴] هواپیماهای این کشور به تأسیسات جزیره خارک، آن را به تلی از آتش و دود مبدل کرده‌است. وقوع این حمله مورد تأیید منابع دیپلماتیک غرب قرار گرفته‌است، ولی این منابع از وسعت خسارات وارده به تأسیسات خارک اظهار بی‌اطلاعی می‌کنند. منابع امور کشتی‌رانی در لندن می‌گویند حمله هوایی در دو مرحله و هر بار با شرکت چهار هواپیمای عراقی صورت گرفت.»^(۶)

بی‌بی‌سی در گزارشی دیگر: «یک شرکت نروژی می‌گوید که وقتی حمله صورت گرفت، یکی از کشتی‌هایش به نام "توریل" در جزیره خارک مشغول بارگیری نفت بود. شش فروند هواپیمای عراقی تا ارتفاع کمی از زمین پایین آمدند و اسکله‌ها و تأسیسات نفتی آن جزیره

* در روزشمار دیروز، در گزارش شماره یک، درباره این عکس توضیحاتی آمده است.

را شدیداً بمباران کردند. طبق گزارش‌ها، تازه‌ترین عکس‌های ماهواره‌ای نشان می‌دهد که ترمینال معروف به "تی" واقع در طرف شرقی جزیره، آسیب فراوان دیده ولی ترمینال بزرگ‌تر واقع در طرف مغرب که می‌تواند سوپر تانکرها را بارگیری کند، هنوز دایر و مشغول به کار است.

در گذشته تکیه هواپیماهای عراق بیش‌تر بر روی حمله به کشتی‌های نفت‌کش متمرکز بوده‌است که در شعاع ۷۵ کیلومتری جزیره خارک - که خود [عراق] منطقه جنگی اعلام کرده - در رفت و آمد بوده‌اند. یکی دو بار نیز حملات هوایی عراق متوجه تأسیسات نفتی جزیره خارک بوده‌است ولی اگر چه میزان خسارت حمله‌های پیشین به نسبت کم اهمیت‌تر از حمله دیروز بوده‌است. این مبارزه سه ساله عراق برای تخریب راه‌های صدور نفت ایران، اثرات نامطلوب خود را در اقتصاد ایران به جای گذاشته است. خطر حملات هوایی عراق علیه کشتی‌های نفت‌کش بین‌المللی که در خارک پهلوی می‌گیرند، باعث شد تا نرخ بیمه دریایی برای بار و بدنه کشتی‌هایی که به ترمینال خارک رفت و آمد می‌کنند افزایش یابد؛ نتیجه آن، گران‌تر تمام شدن خرید نفت از ایران شد.

مقامات ایرانی برای مقابله با این تهدید، به غیر از پیشنهاد پرداخت ما به التفاوت سورشارژ بیمه دریایی، تجهیزات بندری در جزیره "سیری" در جنوب شرقی خارک را که بیرون از شعاع پروازهای هواپیماهای عراقی قرار دارد، گسترش داده‌اند. اکنون مدتی است که ایران بیش‌تر نفت خود را از طریق این جزیره و همچنین ترمینال جزیره لاوان صادر می‌کند و از سوی دیگر، ادامه تهدیدات علیه جریان صادرات نفت ایران، رهبران این کشور را به تلاش برای افزایش میزان صادرات غیرنفتی ایران ترغیب کرده‌است.

به هر حال، حمله دیروز علیه جزیره خارک را می‌توان تلاش جدی بغداد برای منهدم کردن تأسیسات نفتی ایران تلقی کرد. تاکنون تصور بر این بوده که عراق به ملاحظه عواقب یک حمله شدید علیه تأسیسات خارک یا به عبارت دیگر هر گونه واکنش احتمالی ایران علیه جریان صادرات نفت کشورهای عرب خلیج فارس، از دست زدن به این گونه حملات خودداری می‌کرده‌است.

ایران در گذشته تهدید کرده‌بود که در صورت قطع جریان نفت خود، تنگه هرمز را خواهد بست. اگر چه بستن تنگه هرمز تأثیری بر جریان نفت صادراتی عراق نخواهد داشت، ولی سایر کشورهای عرب منطقه که به عراق کمک مالی می‌دهند از تهدید ایران ابراز نگرانی کرده‌بودند. با توجه به این حمله دیروز عراق، ظاهراً رهبران این کشور به ویژه با آگاهی از تأثیر روانی حمله خود یک روز پیش از انتخابات ریاست جمهوری در ایران، تهدیدات ایران را چندان جدی تلقی نکرده‌اند.^(۷)

خبرگزاری فرانسه: «محافل خارجی که اوضاع صادرات نفتی را از نزدیک دنبال می‌کنند،

نسبت به اظهارنظر در مورد وسعت خسارات وارده، خودداری می‌نمایند در حالی که عراق اعلام کرده‌است که جزیره را به آوار تبدیل نموده‌است. همین محافل خاطرنشان می‌کنند که تاکنون نیروی هوایی عراق موفق به فلج کردن کامل ترمینال نشده‌است. عراق در چندین مورد خساراتی را به آن وارد کرد، لیکن تاکنون تنها فعالیت‌های آن را به طور جزئی متوقف ساخته و بارگیری کماکان تضمین شده‌است. دو اسکله شناور در خارک به کار مشغول‌اند: یکی از آن‌ها که در غرب جزیره قرار دارد، می‌تواند هم‌زمان چهار نفت‌کش غول‌آسا را با ظرفیت بیش از ۲۵۰۰۰۰ تن پذیرا شود. اسکله دیگر که در شرق واقع شده است، قادر است ده تانکر کوچک‌تر را بارگیری نماید. ایستگاه‌های پمپاژ در روی جزیره قرار ندارند بلکه در خاک ایران واقع شده‌اند. بارگیری نفت‌کش‌ها به دلیل حاد بودن اوضاع، از پنجاه مخزن واقع در روی یک تپه انجام می‌گیرد. بنا به اظهار کارشناسان نفتی، برخی از این مخازن در جریان حمله نابود شده لیکن تمامی آن‌ها به دلایل تدابیر امنیتی، به کار گرفته نشده‌اند.

یکی از جدی‌ترین حوادث خارک، در ماه ژوئن ۱۹۸۴ به وقوع پیوست و آن، حمله به یک فروند کشتی یونانی به نام "اسکندر کبیر" بوده است که در اسکله شناور غربی مورد اصابت قرار گرفت. یک آتش‌سوزی به دستگاه‌های الکترونیک مربوط به بارگیری، خسارت وارد آوردند که بدین ترتیب برداشت نفت از این ترمینال تا ماه نوامبر [۱۹۸۴/۱۱/۱۳۶۳] متوقف گردید.

نزدیک به ۹۰ درصد از صادرات ایران از طریق همین ترمینال انجام می‌گیرد. ایران از اواخر سال گذشته یک سرویس رفت و آمد را به جزیره سیری واقع در جنوب خلیج فارس به کار گرفت که نفت‌کش‌های بیگانه می‌توانند از طریق مخازن شناور و مصون از تهدید مستقیم موشک‌های "اگزوسه" ی عراقی، بارگیری نمایند.

قطع فعالیت‌های خارک می‌تواند یک ضربه سخت به اقتصاد ایران وارد نماید، زیرا امکان برای رفع این اشکال وجود ندارد. دیگر ترمینال‌های ایرانی از ظرفیت بسیار محدودی - به ویژه ترمینال جزیره "لاوان" در جنوب خارک - برخوردارند. محافل نفتی در خلیج فارس عقیده دارند در صورت بسته شدن جزیره خارک، ظرفیت صادرات ایران به کم‌تر از پانصد هزار بشکه در روز به جای ۱/۵ میلیون در حال حاضر، سقوط خواهد کرد.

مسئولان شرکت‌های دریایی بیم تلافی از سوی ایران را دارند. یکی از آن‌ها روز پنجشنبه اعلام کرد که "ما در حال آماده‌باش هستیم". وی افزود: تهران احتمالاً خواهد توانست حملاتش را علیه کشتی‌هایی که با عراق و یا متحدان عرب او در خلیج فارس تجارت می‌کنند، از سرگیری، همان‌طوری که قبلاً در پاسخ به محاصره خارک از سوی عراق، انجام داده بود."^(۸)

"چارلز رومن" سخن‌گوی وزارت خارجه آمریکا: «امنیت دریایی در خلیج فارس برای امریکا ارزش حیاتی دارد و واشنگتن معتقد است برای حل اختلاف ایران و عراق، راه‌حل نظامی به درد نمی‌خورد. درد و رنج و ضررهای دو کشور برای ما تأسف‌آور است و بار دیگر از طرفین

درگیر می‌خواهیم یک آتش‌بس برقرار کرده و وارد مذاکره شوند. البته ایران از این که در برقراری آتش‌بس مانند عراق باشد، از آن طفره می‌رود.»^(۹)

یونایتدپرس از بیروت: «عراق می‌گوید خارک - ترمینال اصلی نفت ایران - را به خرابه‌ای دودزا بدل کرده است. مقامات ایرانی تا به حال پاسخی به ادعای عراق در مورد انهدام خارک - یکی از بزرگ‌ترین ترمینال‌های نفتی جهان - نداده‌اند. خبرگزاری عراق می‌گوید فیلم این حمله در تلویزیون نشان داده شده‌است. با این حال، کارگران نفتی که در "رأس التنوره" بندر نفتی عظیم عربستان سعودی و همچنین در بحرین با آنان تماس گرفته شده، گفتند هیچ نشانه‌ای که حاکی از یک حمله هوایی سنگین به جزیره خارک باشد، ندیده‌اند.»^(۱۰)

رادیو امریکا: «به گفته منابع نفتی، در جریان حمله خسارات زیادی به انبار ذخیره نفت خارک وارد شده است. این حمله توسط حداقل شش هواپیمای جنگی "میراژ" ساخت فرانسه، صورت گرفته است. هنوز معلوم نیست که حمله عراق به خارک چه تأثیری بر صادرات نفت ایران خواهد گذاشت. نود درصد صادرات نفتی ایران از طریق پایانه نفتی خارک تحویل خریداران می‌شود. تنها اظهار نظر ایران درباره حمله هوایی به خارک، ادعای آن کشور در مورد سرنگون ساختن یک هواپیمای عراقی بوده‌است. عراق ادعای ایران را رد کرده و گفته‌است همه هواپیماهایش به سلامت به پایگاه‌های خود بازگشتند.»^(۱۱)

رادیو بین‌المللی "میدی‌آن" - که زیر نظر حکومت مراکش اداره می‌شود - به نقل از آگاهان سیاسی: «پس از بمباران بندر نفتی جزیره خارک توسط جنگنده‌های عراقی، انتظار می‌رود ایران طی روزهای نزدیک آینده عملیات انتقام‌جویانه‌ای علیه عراق و کشورهای عرب حوزه خلیج [فارس] که از عراق پشتیبانی می‌کنند، انجام دهد. آماده‌باش دیروز ارتش کویت، جهت مقابله با هرگونه تحولات نظامی احتمالی جدید در این چارچوب است. ناظران سیاسی عقیده دارند به دنبال بمباران جزیره خارک توسط عراق، جنگ خلیج فارس تحولات خطرناکی را شاهد خواهد بود.»^(۱۲)

سردبیر مجله "میدل ایست" در مصاحبه با رادیو بی‌بی‌سی (۱۳۶۴/۵/۲۵، ساعت ۲۳:۳۰): «ماهواره‌های غربی که بر فراز خلیج [فارس] فعالیت می‌کنند، این ادعای عراق را که صدمه سنگینی به ترمینال نفتی خارک وارد کرده‌است، رد می‌کنند. البته بخشی از یک اسکله و نیز لوله‌های نفت آن به شدت آسیب دیده‌اند، اما بخش اصلی ترمینال - از جمله پمپ‌های اصلی - این منطقه هنوز فعال می‌باشند.»

سپس بی‌بی‌سی گفت: «تهاجم هوایی عراق در آستانه انتخابات ریاست جمهوری در ایران، با عزم راسخ در طول پنج سال جنگ صورت گرفته‌است و این می‌تواند به عنوان تغییر در استراتژی بغداد تلقی شود. تاکنون به‌طور جامع مشاهده شده‌است که حامیان مالی عراق، عمدتاً عربستان سعودی و کویت، به‌طور موفقیت‌آمیز مانع از سقوط عراق - که هدف ایران

مجازات آن کشور است - شده‌اند، سؤال این است که چرا عراق تصمیم به از بین بردن ذخایر همسایگان عرب خود گرفته است؟ سردبیر مجله انگلیسی زبان میدل ایست "راجر هاردلی" که به تازگی از بغداد پایتخت عراق بازگشته است، پاسخ می‌دهد: "این اقدام یک ریسک بزرگ است، چرا که ایرانیان به‌طور آشکار و واضح می‌توانند پاسخ آن را بدهند و عملیات گذشته این موضوع را که برخی موارد پاسخ داده‌اند، نشان داده‌است.

نباید فکر کنیم که جزیره خارک مکان آسانی برای ضربه زدن است، بلکه از تأسیسات و مجتمع آن به صورت دژی حفاظت می‌شود. پیش از این، حملاتی به جزیره خارک صورت گرفته‌است اما هیچ کدام مؤثر نبوده‌اند. عراقی‌ها می‌خواهند تغییراتی را به مردم خلیج [فارس] بلکه به جهان خارج نشان دهند. آن‌ها همچنین می‌خواهند در حال حاضر نشان دهند که تغییراتی در این جنگ حاصل شده‌است و آن‌ها در این جنگ برتری دارند و خصوصاً این تهاجم را در آستانه انتخابات ریاست جمهوری ایران انجام داده‌اند.

انتخابات در ایران خوب انجام شده‌است و هدف عراق ضربه زدن به روحیات ایرانیان بوده‌است، چرا که ایرانیان هنوز آثار جنگ‌های زدن شهرها را که در ماه‌های ژوئن و ژوئیه صورت می‌گرفت، در اذهان خود تداعی می‌کنند و عراقی‌ها با تکیه به همین مسئله می‌خواهند دست به تخریب روحیه بزنند لذا اقدام به این حمله کرده‌اند."

وی در پاسخ به این سؤال که آیا فکر نمی‌کنید اکنون عراق با تغییر سیاست خود قصد دارد توجه اعضای شورای همکاری خلیج [فارس] خصوصاً کویت و عربستان را به خود جلب نماید و لذا به خارک حمله کرده است؟ گفت: "من فکر می‌کنم باید در انتظار بود و دید چه جوابی به این تهاجم آخرین داده خواهد شد. برای مثال من شنیدم که ارتش کویت به حال آماده‌باش درآمده است که بیانگر نگرانی آن کشور در میان کشورهای همسایه عرب عراق است و به‌خصوص عربستان سعودی احتمالاً به خاطر ممانعت از انجام چنین ریسک‌هایی درصدد اعمال فشار به بغداد است." (۱۳)

۶۱۷

در شماره امروز یک نشریه داخلی سپاه گزارش مفصلی از آثار تحرکات دیپلماتیک چند ماه اخیر جمهوری اسلامی ایران آمده و ضمن آن، "خبرهای پشت پرده" و نکات جالبی از چشم‌انداز جنگ و صلح در نگاه برخی کشورهای عرب حوزه خلیج فارس، ذکر شده‌است. متن کامل این گزارش که با عنوان "طرح‌های صلح شورای همکاری خلیج فارس و مقدمه‌ای بر آن" درج شده، چنین است:

به دنبال تحرکات سیاسی اخیر و برخورد فعال‌تر جمهوری اسلامی در صحنه دیپلماسی منطقه خلیج فارس، چندی است که در میان رخدادهای منطقه خاورمیانه و خلیج فارس (حول محور جنگ) تغییراتی در مواضع و سیاست‌های دول تصمیم گیرنده این منطقه

به طور محسوس دیده می شود. این تغییرات که عمدتاً رابطه مستقیمی با جنگ تحمیلی دارد، روندی بطئی و تدریجی را طی می کند.

کشورهای حاشیه خلیج فارس و در رأس آن ها عربستان سعودی مدت ها است که تلاش می کنند در حمایت های بی حد و حصر خود از صدام، تعادلی را به وجود آورده و در مناسبات خود با جمهوری اسلامی ایران نیز دست به تغییراتی بزنند؛ این موضوع در حالی صورت می گیرد که پیوندهای محور اردن - قاهره - بغداد از استحکام بیش تری برخوردار گشته و نزدیکی های چشم گیری را نشان می دهد.

در این رابطه به طور مختصر به نظر می رسد که شورای همکاری خلیج فارس و به خصوص عربستان سعودی اخیراً به این نتیجه رسیده اند که در عین حمایت های اقتصادی و سیاسی از رژیم بعث (البته به شکل متعادل تری)، می باید در روابط خود با جمهوری اسلامی به گونه ای عمل نمایند که در صورت شکست احتمالی (و نه دور از انتظار) رژیم بعث، از تأثیرات زیان بار آن مصون بمانند. از سوی دیگر، ادامه جنگ و گسترش دامنه بیش از حد آن به منطقه خلیج فارس با توجه به توانمندی های بالای جمهوری اسلامی و توانایی های محدود این کشورها و از همه مهم تر خصوصیات ویژه صدام که حاضر است در صورت لزوم هر چیزی را فدای منافع خود کند، هشدار دیگری است که موجب می شود تا شورای همکاری خلیج فارس به تعدیل نسبی مواضع خود در قبال جنگ تحمیلی اقدام و مناسبات بهتری را با جمهوری اسلامی برقرار نماید. در ضمن، موضوع فوق به کشورهای حاشیه خلیج فارس مخصوصاً عربستان (به عنوان اهرم سیاسی امریکا در منطقه) این امکان را می دهد که تلاش های دیپلماتیک بیش تری را برای برقراری صلح انجام دهند.

در حاشیه مطلب فوق، مناسبات اخیر مصر و عراق قابل توجه و حائز اهمیت زیادی است که به نکاتی در این باره اشاره می کنیم: اولاً حمایت های بیش از حد مصر از عراق می تواند این کشور را تا حدودی از تلاش سریع مصون بدارد و ثانیاً مصر را که با امضای کمپدیوید از جامعه عرب کاملاً منزوی شده بود، با آبرومندی به عنوان "حامی عربیت" به دامن اعراب بازگرداند.

در هر حال، با توجه به مشی اخیر شورای همکاری، اخیراً شاهد اظهار نظرهای پاره ای از اعضای این کشورها پیرامون مسئله صلح و پیشنهادهای چگونگی وصول به آن هستیم که با توجه به این که اظهارات یاد شده نمی تواند بی رابطه با نظرهای کلی این شورا باشد، به دو نمونه از آن اشاره می کنیم:

۱- بازتاب پیام ۱۴ ماده ای آقای هاشمی رفسنجانی:

معاون وزارت اطلاعات امارات عربی متحده در ملاقات با یکی از نمایندگان سیاسی جمهوری اسلامی اظهار می دارد که قبلاً شنیده است ایران با تشکیل دادگاه بین المللی از طریق سازمان ملل برای تعیین متجاوز و صدور رأی جهت مجازات، موافق است ولیکن اخیراً

از "شیخزاید" شنیده است ایران با تشکیل دادگاه اسلامی موافق است و رأی آن را می‌پذیرد به شرط این که دست اندرکاران از قبل اعلام کنند صدام متجاوز است.

وی گفت هیچ کشوری به خصوص از دول منطقه، اقدام به چنین موضع‌گیری نخواهد کرد زیرا بلافاصله از جانب عراق مورد تقبیح و فشار واقع خواهد شد و کشورهای منطقه به این امر که به وخیم‌تر شدن اوضاع خواهد انجامید، متمایل نیستند. علاوه‌براین، امارات در موضع‌گیری‌ها ۵۰٪ جانب ایران و ۵۰٪ جانب عراق را می‌گیرد تا تعادل برقرار شود.

وی افزود: «من معتقدم همان‌طور که ایران رأی دادگاه را می‌پذیرد، تعیین متجاوز را هم به دادگاه محول کند. دادگاه حتماً متجاوز بودن صدام را تأیید می‌کند که در این صورت وی را مجبور به قبول رأی دادگاه می‌کند، لیکن امکان این که ایران به عنوان مسئول ادامه جنگ قلمداد شود، وجود دارد.»

وی در ادامه گفت: «پیش‌بینی می‌شود پس از خاتمه جنگ، صدام بیش از یک سال دوام نیاورد زیرا نمی‌تواند جواب‌گوی قتل و جرح و خسارات وارده باشد؛ یعنی جنگ باعث شده صدام بماند و این به خلاف تحلیل ایران است که معتقد می‌باشد جنگ، صدام را ساقط می‌کند. به علاوه، شاید ایران پیش‌بینی نمی‌نمود که امریکا و سایرین تا چه حد از صدام حمایت می‌کنند زیرا منافع‌شان ایجاب می‌کند در این مرحله صدام را سرپا نگه دارند.» لذا به نظر وی، ایران باید یک استراتژی و سیاست جدیدی اتخاذ کند. وی افزود: «سیاست اخیر آقای هاشمی خوب بود ولی کافی نبود.»

وی گفت: «اصولاً دو نظریه راجع به بعد از جنگ وجود دارد:

نظریه اول: برخی معتقدند صدام بعد از جنگ قوی‌تر می‌شود و به ملت عراق می‌گوید: من ایران را سرچایش نشاندم و ...

نظریه دوم این که چون صدام نمی‌تواند در مقابل خسارات و قتل و ... جواب‌گو باشد، لذا امکان دوام ندارد و اگر تا به حال ادامه داده، استفاده از حربه جنگ و ایجاد دیکتاتوری بوده‌است و در صورت اتمام جنگ، باید خودسازی سیاسی کند و قدری آزادی و دموکراسی بدهد و همین امر منجر به کاهش قدرت وی می‌شود.»

وی گفت: «من طرفدار نظریه دوم هستم. ایران نباید از حربه مذاکره و دیپلماسی واهمه داشته باشد و این همان چیزی است که صدام از آن خوف دارد، لذا هر بار ایران دست به تحریک دیپلماسی می‌زند (مانند سفر سعودالفیصل و دیدار دبیرکل سازمان ملل از منطقه یا فرستادگان ایران به منطقه)، صدام جنگ را تشدید می‌کند.»

ملاحظه: سخنان این مقام اماراتی به دنبال برگزاری اجلاس وزرای خارجه شورای همکاری در عربستان که در دستور کار آن، جنگ و نتایج سفر سعودالفیصل به تهران قرار داشت، بیان شده است.

۲- تلاش‌هایی از سوی عوامل شورای همکاری خلیج فارس برای صلح:

سفیر امارات متحده در لندن در یک گفت‌وگوی خصوصی می‌گوید اگر جمهوری اسلامی ایران ادامه جنگ را مصلحت نمی‌بیند، مستقیماً دست به کار نشود و با رهبران کشورها و سازمان ملل تماس نگیرد، بلکه مراتب به وی اطلاع داده شود و او به نحو مقتضی مراتب را با "شیخ زاید" حاکم امارات، "فهد" شاه عربستان و "حافظ اسد" و رهبران و علمای شیعه امارات، کویت، سعودی، عراق، سوریه، لبنان، پاکستان و هند در میان می‌گذارد و سپس آن‌ها اعلام می‌کنند که هیئتی از علمای شیعه کشورهای مختلف جهان برای متوقف کردن جنگ عازم تهران و بغداد هستند.

وی گفت: «از قبل، تماس و هماهنگی بین جمهوری اسلامی ایران، صدام، فهد و حافظ اسد و شیخ زاید صورت می‌گیرد تا یک آتش‌بس سه ماهه اعلام شود و فوراً یک حکومت ائتلافی با شرکت صدام و رهبران شیعه عراق با نظر ایران و نمایندگان سایر احزاب مخالف صدام و افراد در عراق تشکیل شود و طی این مدت (سه ماهه) با اعزام نمایندگان حافظ اسد، فهد و شیخ‌زاید به عراق، ترتیب انجام یک referendum و انتخابات جهت ریاست جمهوری و مجلس عراق تحت نظارت سازمان کنفرانس اسلامی داده می‌شود که در آن صورت، انتخابات حتماً آزاد خواهد بود.»

وی افزود: «ممکن است صدام مجدداً انتخاب شود که مسئله‌ای نیست، بلکه مهم آن است که تعداد قابل توجهی نماینده شیعه و سایر احزاب مخالف صدام به مجلس راه خواهند یافت و طبق قانون اساسی جدیدی که نوشته می‌شود، دارای اختیارات کافی خواهند بود و از طریق این حکومت ائتلافی، مذاکرات ایران و عراق آغاز می‌شود.»

وی گفت: «پرداخت غرامت به ایران حتمی است و شورای همکاری آن را تقبل کرده‌است؛ مهم، در نظر گرفتن نقش شیعیان عراق و خالی کردن زیر پای صدام آن هم تدریجی، است.» وی گفت: «این حرکت، گام به گام است تا در فرصت مناسب، صدام را بتوان سرنگون کرد و صدام حتماً راه‌حل مزبور را می‌پذیرد، زیرا برای وی در مسند قدرت بودن مطرح است و این که جانش حفظ شود. و در صورت تحقق این امور، صدام هر راه‌حلی را می‌پذیرد ولو این که به نابودی میلیون‌ها عراقی و یا از دست رفتن قسمتی از خاک عراق بینجامد.»^(۱۴)

۶۱۸

انتخابات چهارمین دوره ریاست جمهوری اسلامی ایران از ساعت ۷ بامداد آغاز شد و پس از ۱۴ ساعت اخذ رأی، پایان یافت.^(۱۵)

به‌رغم تهدیدات و شایعات چند روز گذشته مبنی بر حتمی بودن حمله عراق به تجمعات، در این روز انتخابات در محیطی آرام برگزار شد که تبعات مثبت روانی محسوسی در پی داشت؛ به عنوان مثال، مردم شهر باختران که با نگرانی در نقاط دور از شهر به سر می‌بردند، با مشاهده آرامش روز انتخابات، مجدداً به شهر بازگشتند.^(۱۶)

به گزارش نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در جده، امروز انتخابات ریاست جمهوری در مکه و مدینه نیز جهت اخذ رأی از حجاج ایرانی، برگزار شد. بنابراین گزارش، در مدینه صف رأی‌دهندگان در بعضی از نقاط تا حدود پانصد متر ادامه داشته و در مکه نیز استقبال حجاج از انتخابات چشم‌گیر بوده‌است. در برخی موارد گزارش شده که طول صف به دو کیلومتر رسیده بوده و صف‌های طولانی در مقابل مراکز اخذ رأی تشکیل شده بوده‌است. ...

این گزارش حاکی است که تا یک روز قبل از انتخابات، مقام‌های سعودی از ترخیص تعرفه‌های انتخاباتی طفره می‌رفته‌اند که این مسئله، با ملاقات‌های مدیرکل سیاسی وزارت خارجه با کاردار عربستان در تهران و نمایندگی‌های ریاض و جده سرانجام حل شده‌است.^(۱۷) انتخابات ریاست جمهوری درحالی برگزار شد که جبهه خارجی فعالی وجود داشت و در آخرین روزهای قبل از انتخابات، به‌صورت حمله به جزیره "سیری" و حمله شدید به خارک - مرکز حیات اقتصادی ایران - بروز یافت. هم‌زمان، هم‌سو و هماهنگ با آن، گروه‌هایی چون سازمان مجاهدین خلق، سازمان چریک‌های فدایی خلق، دسته‌های مختلف سلطنت‌طلبان و ... به اقدامات ایزدایی پراکنده و پخش اعلامیه با مضمون "تحریم انتخابات"، (دست زدند. رادیوهای وابسته به این گروه‌ها و رادیوهای بیگانه بین‌المللی نیز مواضع و اقدامات آن‌ها را در پوشش خبری و تبلیغی وسیع قرار دادند. چنین تحرکات و اقداماتی - که امروز هم ادامه داشت - * سبب شد که اوضاع دقیقاً برعکس اهداف عوامل آن، پیش برود. در واقع وجود چنین جوی سبب شد که به‌رغم نبودن رقابت انتخاباتی، حساسیت‌ها افزایش یابد و مردم شرکت گسترده‌تری داشته باشند و با احساس مسئولیت و دغدغه بیش‌تری آرای خود را به صندوق‌های رأی بریزند.

در بازتاب این وضعیت و در بررسی انتخابات امروز و نتایج آن، رادیو بی‌بی‌سی گفت: «انتظار می‌رود رئیس‌جمهور "سیدعلی خامنه‌ای" اکثریت بزرگ آرا را به دست آورد و برای مدت دیگری در این منصب انجام وظیفه کند. دو کاندیدای دیگر "حبیب‌الله عسگراولادی" وزیر سابق بازرگانی و "محمود مصطفوی‌کاشانی" وکیل دادگستری، در انتخابات شرکت می‌کنند؛ انتظار نمی‌رود هیچ کدام از آن‌ها آرای قابل توجهی را به دست آورند»^(۱۸)

۶۱۹

در حاشیه برگزاری موفق انتخابات - که بر اثر حضور گسترده مردم، شادابی سیاسی خاصی در وضع کنونی جنگ ایجاد کرده‌است - خبرهایی از قم می‌رسد که خلاف روال کنونی است. به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی: «آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی

* اخبار این تحرکات، در روزهای قبل درج شده و اخبار تحرکات ایزدایی امروز نیز در گزارشی جداگانه آمده است.

ایلام ۱۳۶۴/۵/۲۵ - انتخابات چهارمین دوره ریاست جمهوری

برخلاف معمول همیشه، تا ساعت ۲۱ جمعه شب - پایان مهلت اخذ رأی - به طور علنی رأی نداده‌اند. آقای "جبری" جانشین فرماندار قم و مسئولین ستاد انتخابات فرمانداری این شهرستان نیز این مطلب را تأیید کردند. [...] خبرنگاران صدا و سیما و خبرگزاری جمهوری اسلامی نیز علی‌رغم تماس‌های مکرر با دفتر ایشان، هنوز موفق نشده‌اند از شرکت علنی ایشان در انتخابات گزارش تهیه کنند. مسئولین دفتر آیت‌الله نیز در زمینه شرکت و یا عدم شرکت ایشان در انتخابات، پاسخ‌های مبهم و منفی به خبرنگاران می‌دهند. ... در

آخرین تماسی که در ساعت ۲۱:۴۰ با حاج آقا "جواد مرعشی" فرزند ایشان، گرفته شد، وی گفت: "حال آقا مساعد نبوده و از صبح امروز تاکنون از ایشان اطلاعی نداریم و ما هم نگران حال ایشان هستیم." یادآوری می‌شود آیت‌الله‌العظمی مرعشی نجفی امروز برخلاف معمول همیشه نمازجماعت را در صحن مطهر حضرت معصومه^(س) برگزار نکردند.^(۱۹) همچنین یک منبع ذیربط دیگر گزارش کرد:

«صندوق رأی سیار جهت اخذ رأی از آقای شریعتمداری به درب منزل ایشان در قم برده می‌شود لیکن نام‌برده از دادن رأی خودداری می‌نماید. ضمناً در زمان مراجعه صندوق سیار به بیت آیت‌الله‌العظمی "مرعشی نجفی" و "سیدصادق روحانی" از سوی اهالی منزل اظهار شده که شخصیت‌های مذکور به خارج از شهر رفته‌اند.»^(۲۰)

برخلاف مراجع یادشده، آقای گلپایگانی در انتخابات شرکت کرد که به لحاظ پایگاه و

شان حوزوی و سیاسی دارای مرتبه‌ای بالاتر از سایر مراجع کنونی است، از این رو عدم شرکت دیگران، کم تأثیر و اهمیت محسوب می‌شود.

در هر حال، به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی، آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی هنگام رأی دادن، فرموده‌اند: «این جمهوری از ابتدا به‌عنوان جمهوری اسلامی برقرار شده‌است و در جمهوری اسلامی مردم باید مراعات کنند تا جمهوری اسلامی باقی بماند و من همیشه در نوشته‌ها و گفته‌ها این مسئله را متذکر شده‌ام که نباید برخلاف جمهوری اسلامی عملی انجام دهیم و از خداوند متعال مسئلت دارم که ملت را در این امر مهم انتخابات رئیس‌جمهوری یاری کند تا رئیس‌جمهوری بتواند دولتی را معین کند که آن دولت، اسلامیت جمهوری اسلامی را بر ندارد که تبدیل به جمهوری غیراسلامی شود، بلکه در جهت تقویت جمهوری اسلامی فعالیت و اقدام کند و همان‌طوری که از اول شعار جمهوری اسلامی "نه شرقی و نه غربی" بود، در عمل این معنا متحقق شود و خداوند رئیس‌جمهوری را که بر این کشور انتخاب می‌شود، موفق‌شان بدارد مانند ابتدای این جمهوری که مبنای آن اسلامی بوده تا آخر هم همین طور باشد.»

آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی در بخش دیگری از سخنان خود، افزوده‌اند: «من امیدوارم که ان‌شاءالله در آینده مواظب و مقید باشیم که احکام اولیه صدر اسلام را - نه آن احکامی که بندگان خدا می‌خواهند و بگویند به عنوان ضرورت است - عمل کنیم و همان‌طوری که از صدر اسلام به احکام اولیه عمل می‌شده‌است، این رویه ادامه پیدا کند.»^(۲۱)

در گزارشی دیگر با عنوان "انتخابات و مراجع تقلید" که در واحد سیاسی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم تهیه شده و برای ائمه جمعه نیز ارسال گردیده، به جنبه‌هایی دیگر از قضیه اشاره شده‌است. متن گزارش چنین است:

آیات عظام گلپایگانی و منتظری در انتخابات شرکت کردند و خبر آن اعلام گردید؛ از شرکت آیت‌الله‌العظمی مرعشی نجفی خبری پخش نشد. ظاهراً ایشان در روز رأی‌گیری در قم نمانده‌است. یک قول، خبر از امتناع عمدی وی از شرکت در انتخابات می‌دهد که دلیل آن اعتراض به حذف مهندس بازرگان بوده‌است. هر چند قبلاً اخباری وجود داشت که از روابط خوب نهضت آزادی با بیت آیت‌الله نجفی حکایت می‌کرد، اما هنوز به‌طور قطعی مشخص نیست که این عدم شرکت به معنای اعتراض به مسئله مزبور بوده یا دلایل دیگری داشته. یک خبر حاکی است وقتی از یکی از نزدیکان آیت‌الله نجفی سؤال شد که «چرا رأی ندادید؟» وی گفته است: «وقتی آیت‌الله مرعشی رأی نداده، من رأی بدهم؟!»

آیت‌الله گلپایگانی به هنگام رأی دادن اظهار امیدواری کرد که رئیس‌جمهوری انتخابی، دولتی را معین کند که آن دولت اسلامیت جمهوری اسلامی را بر ندارد. ایشان همچنین تأکید کرد: «بایستی کوشش شود کمبودهای ناشی از انتصاب افرادی که کاملاً متوجه احکام اسلامی

نبوده‌اند، رفع شود و انتظار مردم در جهت عمل به احکام اسلامی به بهترین وجه فراهم گردد و من امیدوارم که ان‌شاءالله در آینده مواظب و مقید باشیم که احکام اولیه صدر اسلام را - [نه] آن احکامی که بندگان خدا می‌خواهند و بگویند به عنوان ضرورت است - عمل کنیم و همان‌طوری که از صدر اسلام به احکام اولیه عمل می‌شد، این رویه ادامه پیدا کند.»

آیت‌الله منتظری نیز به هنگام رأی دادن با تأکید بر اجرای قانون اساسی و هماهنگی بین سه قوه به عنوان مهم‌ترین وظایف رئیس‌جمهور و با اشاره به این نکته که اجرای قانون باید برای ضعیف و قوی یکسان باشد، گفت: «ما از اول انقلاب به مردم وعده حکومت عدل علی^(ع) را داده‌ایم و مردم هم یک چنین انتظاری دارند.»^(۲۲)

۶۲۰

امروز نیز عناصر ضدانقلاب همچون روزهای گذشته به‌منظور مقابله با برگزاری مطلوب انتخابات ریاست‌جمهوری، تحرکاتی ایزدایی انجام دادند. اما در مجموع، اقدامات آن‌ها بسیار ناچیز و بی‌اهمیت و حتی نسبت به روزهای گذشته کاملاً ضعیف و بی‌رمق بود. در تهران مهم‌ترین تحرکات مشکوک - که به‌وسیله مراکز ذیربط گزارش شده - دو مورد است:

به گزارش شهربانی جمهوری اسلامی ایران، مسئولان حوزه ۱۶۸۸ "قلعه مرگی" تهران حین شمارش آراء متوجه سوزش صورت و چشم‌شان می‌شوند که پس از بررسی، مشخص شد که موادشیمیایی سفید رنگی در صندوق رأی ریخته شده‌است.^(۲۳)

همچنین یکی از برادران عضو سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تهران با موتورسیکلت در جاده "امین‌آباد" در حال حرکت بوده که چند موتور سوار او را تعقیب می‌کنند و در فرصتی که به سوییچ تیرمی‌زنند، مجروح می‌شود، اما در همان حال به مهاجمان شلیک می‌کند که آن‌ها ناچار می‌گریزند.^(۲۴)

در خارج کشور نیز بازار ضدانقلاب فقط اندکی پروتق‌تر از داخل بود. مهم‌ترین حوادث در پاریس رخ داد. به گزارش خبرگزاری فرانسه، در پاریس هنگام رأی‌گیری در سفارت ایران برای انتخابات ریاست‌جمهوری، درگیری‌هایی میان "طرفداران آیت‌الله خمینی و گروهی سلطنت‌طلب" در نزدیکی سفارت روی داد و دو طرف با چوب و سنگ به جان هم افتادند که دو تن جراحاتی برداشتند.^(۲۵)

فعال‌ترین گروه در این زمینه، سازمان مجاهدین خلق بود. یک گزارش درباره فعالیت این سازمان - که در سطح محدودی انتشار یافت - چنین است:

«سازمان مجاهدین خلق در روز انتخابات تبلیغات ویژه‌ای را آغاز کرد که در آن درخواست عدم شرکت در انتخابات مرتباً تکرار می‌شد. در این برنامه‌ها مصاحبه‌هایی نیز با مادر رضایی‌ها، سرهنگ معزی، و حسن‌نایب آقا (فوتبالیست فراری) و چند "شخصیت ملی ترقی‌خواه" دیگر پخش شد. رادیو مجاهد همچنین آمار زیر را از عملیات سازمان ارائه کرد: شمار تراکتهای پخش

شده در سراسر کشور از مرز ۸۰ هزار گذشت؛ تعداد مراکز منهدم شده دشمن به ۳۰ مورد رسید؛ تلفات رژیم در عملیات پیش‌مرگان مجاهد به ۱۸۶ نفر افزایش یافت؛ ۳ پلاکارد ده متری مربوط به تبلیغ انتخابات قلابی توسط هسته‌های مقاومت به آتش کشیده شد(۱).

این رادیو در ساعت ۱۰:۳۰ صبح جمعه طی گفتاری از مردم می‌خواست نظم را برهم زده و در انتخابات اخلال کنند: به ارگان‌ها و نیروهای سرکوب‌گر رژیم نظیر کمیته‌ها و سپاه پی‌درپی تلفن کنید و اطلاعات غلط و گمراه‌کننده در اختیارشان قرار دهید».

در این گزارش افزوده شده که سازمان منافقین تیم‌های ترور و تخریب خود را برای اخلال در روز انتخابات، از کردستان به بعضی شهرها از جمله تهران فرستاده بودند که بیش‌تر آن‌ها قبل از هر اقدامی دست‌گیر شدند. در مجموع، منافقین در مورد انتخابات اقدامی مؤثر نتوانستند بکنند و این ناتوانی در کنار آن ادعاها و گزارش‌های دروغ آن‌ها مبنی بر اجرای عملیات، خود سبب شد که حتی خبرگزاری‌ها که منتظراند از کاهی، کوهی بسازند، بعضاً با تمسخر عنوان "۱۵ روز ادعای بی‌نتیجه" را در گزارش خود بیاورند.(۲۶)

به گزارش کیهان، حجت‌الاسلام "ری‌شهری" وزیر اطلاعات جمهوری اسلامی ایران، در گفت‌وگوی اختصاصی با این روزنامه با عنوان کردن این که عناصر ضدانقلاب با حمایت و پشتیبانی عراق جهت کاهش میزان آرای انتخاباتی دست به اقداماتی زده‌اند، به دست‌گیر شدن تعدادی از آن‌ها اشاره کرده‌است:

«گروه‌های ضدانقلاب اعم از سلطنت‌طلب، منافقین و سایر گروهک‌ها همه توان خودشان را به کار گرفته بودند تا از تاریخ ۱۰ تا ۲۵ مردادماه بتوانند از طریق تهدید، ترور و انفجار درصد آراء مردم را پایین بیاورند، ولی به حمدالله با همکاری مردم و تلاش‌های سربازان امام زمان(عج)، همگی دست‌گیر شدند و چند نفری هم به هلاکت رسیدند» وی توضیح داد: «تیم‌های ترور و ضدانقلابیون کلاً از عراق آمده‌بودند و در اغلب استان‌های کشور مستقر شده‌بودند که همگی دست‌گیر شده‌اند».

ری‌شهری افزود: «افراد دست‌گیر شده منافقینی هستند که فرار کرده و به عراق گریخته بودند. و طی ۶ الی ۱۸ ماه دوره‌های خراب‌کاری دیده‌اند».(۲۷)

۶۲۱

امروز امام خمینی برای حجاج بیت‌الله الحرام پیامی فرستادند. در این پیام مفصل به این موضوعات پرداخته شده‌است: سیاست جمهوری اسلامی ایران، موقعیت و جایگاه مسلمانان و مستضعفان به‌ویژه کشورهای اسلامی و جهان سوم در جهان کنونی، چگونگی برخورد با ابرقدرت‌ها و نیز تکلیف پیروان پیامبر اسلام(ص) در عصر حاضر، قریب‌الوقوع بودن حکومت مستضعفان، قیام ناس و حقیقت برائت از مشرکان، اجابت دعوت خدا و طرد شیاطین از "ام‌القری" و "ماحولها"، پرورش تروریست در کاخ سفید، احیای مراسم عبادی - سیاسی حج،

اجابت فرمان الهی و بازگشت به هویت دینی و سیاسی که زمینه‌ساز فروپاشی و اضمحلال قدرت‌ها و کاخ‌نشینان است، انقلاب اسلامی سرآمد مبارزه علیه کفر و شرک، فریاد برائت از مشرکان و برخورد با آخوندهای درباری، ایجاد تحکیم وحدت بین پیروان پیامبر اسلام^(ص) در مقابل طاغوت‌های زمانه، عاقبت کار صدام و حامیان او، صدور کالاهای امریکایی و اروپایی و ژاپنی به کشورهای اسلامی ... و خریدهای حاجیان در حج. بخش‌هایی از این پیام مفصل امام چنین است.

- خورشید تابان اسلام بزرگ در شرق و غرب عالم نورافشانی می‌نماید و ندای ابراهیمی^(ع) و محمدی^(ص) در گوشه و کنار گیتی طنین افکنده و جان و دل مسلمانان جهان را روح بخشیده و فریاد وحدت بین طوایف مسلمین از هر فرقه و مستضعفان و مظلومان از هر ملت در سراسر جهان زلزله افکنده و کاخ آمال ستم‌گران و جهان‌خواران در شرف انهدام و فروریختن؛ است گویی دولت مستضعفین نزدیک و وعده حق تعالی قریب‌الوقوع است.

- بیت‌الله الحرام و کعبه معظمه زائران عزیزی را در آغوش می‌کشد که حج را از انزوای سیاسی و انحراف اساسی به سوی حج ابراهیمی^(ع) - محمدی^(ص) سوق داده و حیات آن را تجدید می‌نمایند و بت‌های شرق و غرب را در هم می‌شکنند و معنای قیام ناس و حقیقت برائت از مشرکان را عرضه می‌دارند.

- دل میقات در هوای زائرانی می‌تپد که از کشور "لاشرقیه و لاغربیه" آمده‌اند تا با تلبیه و لبیک، لبیک، دعوت خداوند را به سوی صراط مستقیم انسانیت اجابت کنند و با پشت‌پا زدن بر مکتب‌های شرقی و غربی و انحرافات ملی‌گرایی، فرقه‌زدایی نموده، با همه ملت‌ها بدون در نظر گرفتن رنگ و ملیت و محیط و منطقه، برادر و برابر [و] غم‌خوار یک‌دیگر باشند و تحکیم وحدت کنند و با "ید واحد" بر دشمنان بشریت و زورگویان جهان‌خوار بتازند.

- و "جمرات" انتظار فداکارانی را می‌کشد که [...] در این مکان مقدس نیز با سنگ‌ریزه‌ها و شعارهای کوبنده، گروه شیاطین را از "ام‌القری" و "ماحولها" - که جهان است - رمی و طرد کنند.

"و مکروا و مکراالله، والله خیرالماکرین" و از جمله دفاع حق تعالی و معکوس کردن مکر کاخ سفید، این است که تروریست پروری سردمداران "کاخ سیاه" امریکا بر سرزبان‌ها - حتی روشن‌فکران امریکا - افتاده است. کاخ سیاه با اخراج رژیم عراق از لیست تروریست‌ها، به صورتی واضح ثابت کرد که تروریست پرور و طرفدار آن است. کاخ سفید میزان تروریست و ضد آن را مخالفت با جنایاتش در سراسر جهان و موافقت با آن می‌داند. رژیم عراق تا مخالف بود، در لیست تروریست پرورها بود و آن روز که سر اطاعت به آستان کاخ سیاه نهاد، از لیست خارج شده هر چند توطئه‌های تروریستی آن در منطقه خصوصاً خلیج فارس برملا شده‌باشد.

- از نظر نظامی با تأییدات خداوند قادر، امروز رژیم عراق مفلوک و شکست خورده و در شرف انهدام است و آن همه ساز و برگ جنگی شرق و غرب و تأییدات جهان خواران نتوانسته است این مزدور را نجات دهند و ضربات کوبنده سپاهیان اسلام مجال تفکر را از آنان گرفته و امید است با عنایات الهی به زودی این خار با خواری از سر راه مسلمانان و خصوصاً ملت شریف عراق برداشته شود و ملت مسلمان عراقی سرنوشت خود را به دست گرفته و با سایر مسلمین با برادری و برابری به سر برند.

- اسلام در بعد سیاسی، کشورها را در همه زمینه‌ها بدون تشبث به دروغ و خدعه و توطئه‌های فریبنده، به اداره و تمشیت حکومت سالم هدایت می‌کند و روابط را با کشورهای دیگری که به زیست مسالمت‌آمیز و خارج از ظلم و ستم‌کاری متعهد هستند، محکم و برادرانه می‌کند؛ اقتصاد را به صورتی سالم و بدون وابستگی، به نفع همگان در رفاه همه مردم - با اهمیت به مستمندان و ضعیفان - بارور می‌کند و برای رشد بیش‌تر کشاورزی و صنعت و تجارت کوشش می‌نماید؛ و در بعد نظامی به همه کسانی که صلاحیت دفاع از کشور را دارند، برای مواقع اضطراری تعلیم نظامی می‌دهد و در این مواقع، بسیج عمومی اختیاری و احیاناً اجباری می‌کند و در حال عادی برای دفاع از مرزها و تنظیم شهرها و ایمنی جاده‌ها و حفظ نظام و انتظام، نیروی مؤمن ورزیده تربیت می‌کند.

- مع‌الاسف مکه معظمه و جده و مشاهد مشرفه حجاز، مرکز وحی و مهبط جبرائیل و ملائکه - الله - که باید به حکم اسلام بت‌های جنایت‌کار را در آن جا شکست و فریاد بر سر آن‌ها زد و از آن‌ها براثت جست - مملو از کالاهای بیگانگان و بازار برای دشمنان اسلام و پیامبر بزرگ^(ص) شده! کثیری از حجاج بیت‌الله‌الحرام که برای فریضه حج می‌روند و باید در آن مکان مقدس از توطئه بیگانگان به فریاد "یا للمسلمین" برخیزند، غافلانه در بازارها به جست‌وجوی کالاهای امریکایی، اروپایی و ژاپنی پرت می‌زنند و دل صاحب شریعت را با این عمل که با حیثیت حج و حجاج بازی می‌کند، به درد می‌آورند.^(۲۸)

منابع و مآخذ روزشمار ۱۳۶۴/۵/۲۵

- ۱- خبرگزاری جمهوری اسلامی، نشریه "گزارش‌های ویژه"، شماره ۱۵۱ (۱۳۶۴/۵/۲۷)، ص. ۳.
- ۲- خبرگزاری جمهوری اسلامی، نشریه "گزارش‌های ویژه"، شماره ۱۵۰ (۱۳۶۴/۵/۲۶)، ص. ۵.
- ۳- مآخذ ۱، خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۴/۵/۲۵.
- ۴- مآخذ ۲، صص ۵ و ۶.
- ۵- ص. ۴، روزنامه "تایمز مالی"، لندن، ۱۳۶۴/۵/۲۵.
- ۶- مآخذ ۲، صص ۱۹ و ۲۰، رادیو بی‌بی‌سی.
- ۷- واحد مرکزی خبر صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، بولتن "رادیوهای بیگانه"، ۱۳۶۴/۵/۲۶، ص. ۶، رادیو بی‌بی‌سی، ۱۳۶۴/۵/۲۵.
- ۸- مآخذ ۲، صص ۶ تا ۸، خبرگزاری فرانسه از تهران، ۱۳۶۴/۵/۲۵.
- ۹- مآخذ ۱، صص ۵ و ۶، خبرگزاری فرانسه، ۱۳۶۴/۵/۲۵.
- ۱۰- مآخذ ۲، ص. ۱۱، خبرگزاری یونایتدپرس از بیروت، ۱۳۶۴/۵/۲۵، به نقل از خبرگزاری عراق.
- ۱۱- مآخذ ۷، ص. ۱۰، به نقل از رادیو امریکا، ۱۳۶۴/۵/۲۵.
- ۱۲- مآخذ ۱، صص ۹ و ۱۰.
- ۱۳- مآخذ ۱، صص ۳۷ و ۳۸، رادیو بی‌بی‌سی، ۱۳۶۴/۵/۲۵.
- ۱۴- سند شماره ۲۲۶۰۶۲ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: اسناد سیاسی، ۱۳۶۴/۵/۲۵، صص ۲ تا ۶.
- ۱۵- روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۴/۵/۲۶، ص. ۲.
- ۱۶- مآخذ ۲، ص. ۱۴، خبرگزاری جمهوری اسلامی از باختران، ۱۳۶۴/۵/۲۵.
- ۱۷- سند شماره ۲۱۲۲۶۲ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: اسناد سیاسی، ۱۳۶۴/۵/۲۶، ص. ۱.
- ۱۸- خبرگزاری جمهوری اسلامی، نشریه "انتخابات ریاست جمهوری و رسانه‌های گروهی جهان"، شماره ۱۵ (۱۳۶۴/۵/۲۶)، ص. ۱۵، خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۴/۵/۲۵، از تهران به نقل از رادیو بی‌بی‌سی.
- ۱۹- مآخذ ۲، صص ۱۵ و ۱۶، خبرگزاری جمهوری اسلامی از قم.
- ۲۰- سند شماره ۲۰۰۴۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: اسناد سیاسی، ۱۳۶۴/۵/۲۹، ص. ۲.
- ۲۱- مآخذ ۲، صص ۱۴ و ۱۵.
- ۲۲- واحد سیاسی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، نشریه "گزارش" شماره ۷ (۱۳۶۴/۵/۳۱)، صص ۱۳ و ۱۴.
- ۲۳- مآخذ ۲۰.
- ۲۴- مآخذ ۲۰، ص. ۱.
- ۲۵- خبرگزاری جمهوری اسلامی، نشریه "انتخابات ریاست جمهوری و رسانه‌های گروهی جهان"، شماره ۱۶، (۱۳۶۴/۵/۲۷)، ص. ۷، خبرگزاری فرانسه، از پاریس، ۱۳۶۴/۵/۲۵.
- ۲۶- مآخذ ۲۲، صص ۲۳ و ۲۴.
- ۲۷- روزنامه کیهان، ۱۳۶۴/۵/۲۶، ص. ۲.
- ۲۸- سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی وزارت ارشاد اسلامی، "صحیفه نور - مجموعه رهنمودهای امام خمینی"، جلد ۱۹، بهار ۱۳۶۸، صص ۱۹۷ تا ۲۰۴.